

SADRŽAJ:

1. **Bezbednost i zdravlje na radu**
2. **Uslovi za upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo i njihova zaštita**

1.

Bezbednost i zdravlje na radu

Narodna skupština Republike Srbije usvojila je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu koji je stupio na snagu 13. novembra 2015. godine.

Prilikom donošenja izmena Zakona zakonodavac se uglavnom oslonio na rešenja sadržana u Direktivi 89/391/EEZ o uvođenju mera za podsticanje poboljšanja bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu („Direktiva“) i drugim srodnim direktivama iz ove oblasti.

Ovom prilikom ukazujemo na najinteresantnije zakonske novine.

I. Proširivanje pojma poslodavca

Jednu od značajnih izmena predstavlja preciznije definisanje **pojma poslodavca**, u smislu da se sada poslodavcem smatraju i određene kategorije fizičkih lica, uz izuzetak u pogledu nosilaca domaćinstva i porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

II. Uvođenje dodatnih obaveza poslodavcima

a) Preduzimanje mera zaštite od požara, spasavanje i evakuaciju

Novinu predstavlja uvođenje obaveze poslodavcima da obezbede odgovarajuće mere zaštite od požara, spasavanje i evakuaciju u skladu sa posebnim zakonom, što će biti preciznije definisano posebnim podzakonskim propisom.

b) Prijava radova na otklanjanju velikih kvarova ili havarija



Poslodavci koji izvode radove radi otklanjanja velikih kvarova ili havarija na objektu, koji mogu da ugroze funkcionisanje tehničko-tehnoloških sistema ili obavljanje delatnosti, dužni su da radove odmah, usmeno i u pisanoj formi, prijave nadležnoj inspekciji rada.

c) Davanje na upotrebu opreme za rad i/ili sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu

Preciznije su definisani uslovi pod kojima poslodavac daje na upotrebu opremu za rad i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, pre svega, u smislu da oprema za rad i sredstvo i oprema za ličnu zaštitu na radu zaposlenima mogu biti dati na korišćenje samo ukoliko: (i) su usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtevima, (ii) je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, (iii) su označeni u skladu sa propisima i (iv) su praćeni propisanim ispravama o usaglašenosti i drugom propisanom dokumentacijom.

Nadalje, predviđeno je i da poslodavac može zaposlenima dati na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista, samo ukoliko mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim **bezbednosni list**, u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije, kao i ako je obezbedio sve mere koje proizlaze iz sadržaja bezbednosnog lista.

d) Program osposobljavanja zaposlenih

Za razliku od prethodnog zakonskog rešenja, uvodi se obaveza poslodavaca da zaposlene osposobljavaju za bezbedan i zdrav rad u skladu sa **Programom osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad**, koji donosi poslodavac i čiju sadržinu mora, u slučaju potrebe, obnavljati i menjati.

e) Rokovi periodičnih provera osposobljenosti zaposlenih za zdrav i bezbedan rad

Izmenama zakona propisan je rok periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad na radnim mestima sa povećanim rizikom od **jedne godine** od dana prethodne provere, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od **četiri godine** od dana prethodne provere.

f) Evidencije poslodavaca u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu

Pored do sada propisanih evidencija, poslodavci su dužni da vode i: (i) evidenciju o izdatim sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu i (ii) evidenciju o izvršenim

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe PC / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 84/15

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

lekarskim pregledima zaposlenih u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

III. Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu kod poslodavca

Bitnu novinu kod organizovanja poslova bezbednosti i zdravlja na radu predstavlja uvođenje mogućnosti za poslodavce koji: (i) obavljaju neku od neproizvodnih delatnosti definisanih u zakonu i (ii) imaju do 20 zaposlenih, da **samostalno organizuju i obavljaju poslove bezbednosti i zdravlja na radu i bez položenog stručnog ispita.**

Sa druge strane, u određenim **visokorizičnim delatnostima** (delatnosti građevinarstva, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, rudarstva, prerađivačke industrije, itd.) podiže se nivo kompetencije lica koja se bave poslovima bezbednosti i zdravlja na radu kod poslodavca uvođenjem obaveze poslodavaca da za ove poslove odrede lica koje ima najmanje stečeno visoko obrazovanje na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine u odgovarajućoj naučnoj, odnosno stručnoj oblasti.

IV. Novine u pogledu uslova za sticanje licenci u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu

Izmenama Zakona proširuju se i pooštavaju uslovi za dobijanje licenci iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i to: (i) licence za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, (ii) licence za obavljanje poslova pregleda i provere opreme za rad i ispitivanja uslova radne okoline i (iii) licence za obavljanje poslova odgovornog lica, u smislu uvođenja dodatnih uslova u vidu posedovanja odgovarajućeg stepena stručne spreme, radnog iskustva i dr.

V. Početak primene izmena zakona

Izmene i dopune Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu stupile su na snagu 13. novembra 2015. godine.

Međutim, kako bi se poslodavcima i drugim pravnim subjektima omogućilo da svoje poslovanje usklade sa novim zakonskim zahtevima, odložen je početak primene pojedinih odredbi Zakona, prema sledećem:

a) Lice koje se 1. decembra 2017. godine zatekne da

obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu, a ne ispunjava uslove utvrđene Zakonom (npr. ne poseduje diplomu o stečenom visokom obrazovanju, nema dovoljno radnog iskustva, itd.), može da nastavi da obavlja te poslove do ispunjenja uslova utvrđenih zakonom, a najduže pet godina.

b) Pravna lica i preduzetnici kojima su izdate licence iz Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu dužna su da usklade svoje poslovanje u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do 13.11.2016. godine.

c) Pravna lica i preduzetnici kojima je licenca izdata pre pet i više godina dužni su da zahtev za obnavljanje licence u skladu sa ovim zakonom podnesu najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a pravna lica i preduzetnici kod kojih od izdavanja licence nije proteklo pet godina dužni su da predmetni zahtev podnesu najkasnije 30 dana pre nego što se napuni pet godina od dana izdavanja licence.

Miloš M. Jovanović, advokat
milos.jovanovic@tsg.rs

2.

Uslovi za upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo i njihova zaštita

I Uvod

Narodna Skupština Republike Srbije usvojila je Zakon o uslovima za upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo i njihovoj zaštiti ("Sl. glasnik RS", br. 91/2015) koji je stupio na snagu dana 13.11.2015. godine, i počinje da se primenjuje od 13.01.2016. godine.

Predmetnim zakonom se uređuju prava zaposlenih koji se upućuju na privremeni rad u inostranstvo, kao i uslovi, postupak i obaveze poslodavca u vezi sa predmetnim upućivanjem.

II Određenje pojma upućivanja

Pod terminom upućivanje na privremeni rad u inostranstvo Zakon podrazumeva situacije kada se zaposleni kod poslodavca sa teritorije Republike Srbije privremeno upućuju u inostranstvo u cilju: 1.) obavljanja rada (npr.unutar poslovne grupacije) ili 2.) stručnog



usavršavanja za potrebe svog poslodavca.

Na privremeni rad u inostranstvo mogu biti upućeni zaposleni na neodređeno vreme bez zakonskih ograničenja. Zaposleni na određeno vreme mogu biti upućeni samo za period važenja njihovog ugovora o radu, s tim da se vreme provedeno na privremenom radu u inostranstvu ne uračunava u zakonsko ograničenje trajanja radnog odnosa na određeno vreme.

III Saglasnost zaposlenog

U slučaju namere upućivanja poslodavac je dužan da pribavi od zaposlenog prethodnu pisanu saglasnost za upućivanje, s tim da ukoliko je ugovorom o radu već predviđena mogućnost upućivanja zaposlenog u inostranstvo, tada posebna saglasnost zaposlenog nije neophodna.

Zakon propisuje slučajeve kada zaposleni ima mogućnost da odbije upućivanje (npr. trudnoća, do isteka tri godine života deteta...).

IV Obaveze Poslodavca

Poslodavac je dužan da:

- zaključi Aneks ugovora o radu u pogledu upućivanja sa zaposlenim,
- izvrši promenu osnova osiguranja u jedinstvenoj bazi Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja,
- Zaposlenom obezbedi:
 - a) obavezno osiguranje (zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti);
 - b) uslove rada u skladu sa propisima koji regulišu bezbednost i zdravlje na radu;
 - c) smeštaj, ishranu i prevoz za dolazak i odlazak sa rada – u skladu sa standardima koji važe u državi u koju se zaposleni upućuje, odnosno u skladu sa ugovorom o radu/Pravilnikom o radu, ukoliko je to povoljnije za zaposlenog;
 - d) zaradu, koja ne može biti manja od garantovane minimalne zarade po propisima države u koju je zaposleni upućen;
 - e) pripremu za upućivanje na privremeni rad u inostranstvo, što podrazumeva obavezu poslodavca da informiše zaposlenog o uslovima života u državi i mestu u koje se zaposleni upućuje, kao i o obezbeđivanju prevoza,

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA Law Office is informing about the actual activities of the Law office and the Law frame in RS/ Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном релiefe PC / Glavni urednik/Chefredakteur /Editor-in-Chief / Главный редактор: Ljubica Tomić /Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Vojislava Katić, Viktorija Topalović, Magda Braun / Br. 84/15

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

zdravstvenih pregleda i boravišnih i radnih dozvola;

- f) kontakt osobu u mestu rada kojoj se zaposleni može obratiti radi dobijanja svih potrebnih informacija.

V Postupak obaveštavanja Ministarstva

Poslodavac je dužan da Ministarstvu nadležnom za rad dostavi na propisanom obrascu Obaveštenje o upućivanju zaposlenog, i to najkasnije do dana koji prethodi danu upućivanja. Takođe, poslodavac je u obavezi da pomenutom ministarstvu najkasnije u roku od sedam dana od dana upućivanja dostavi i Uverenje iz jedinstvene baze Centralnog registra koje sadrži spisak zaposlenih koji su upućeni na privremeni rad u inostranstvo.

VI Kaznene odredbe

Za nepoštovanje ovog zakona predviđena je prekršajana odgovornost poslodavca i odgovornog lica u rasponu od 100.000 RSD do 1.500.000 RSD, odnosno 10.000 RSD do 150.000 RSD za odgovorno lice kod poslodavca.

Ivana Stefanović, advokat
ivana.stefanovic@tsg.rs

DISCLAIMER:

Informacije sadržane u Newsletter-ima naše kancelarije služe isključivo za svrhu pružanja opštih informacija. Ove informacije nisu sveobuhvatne i obavezujuće i ne mogu zameniti pravni savet u konkretnom pravnom slučaju.